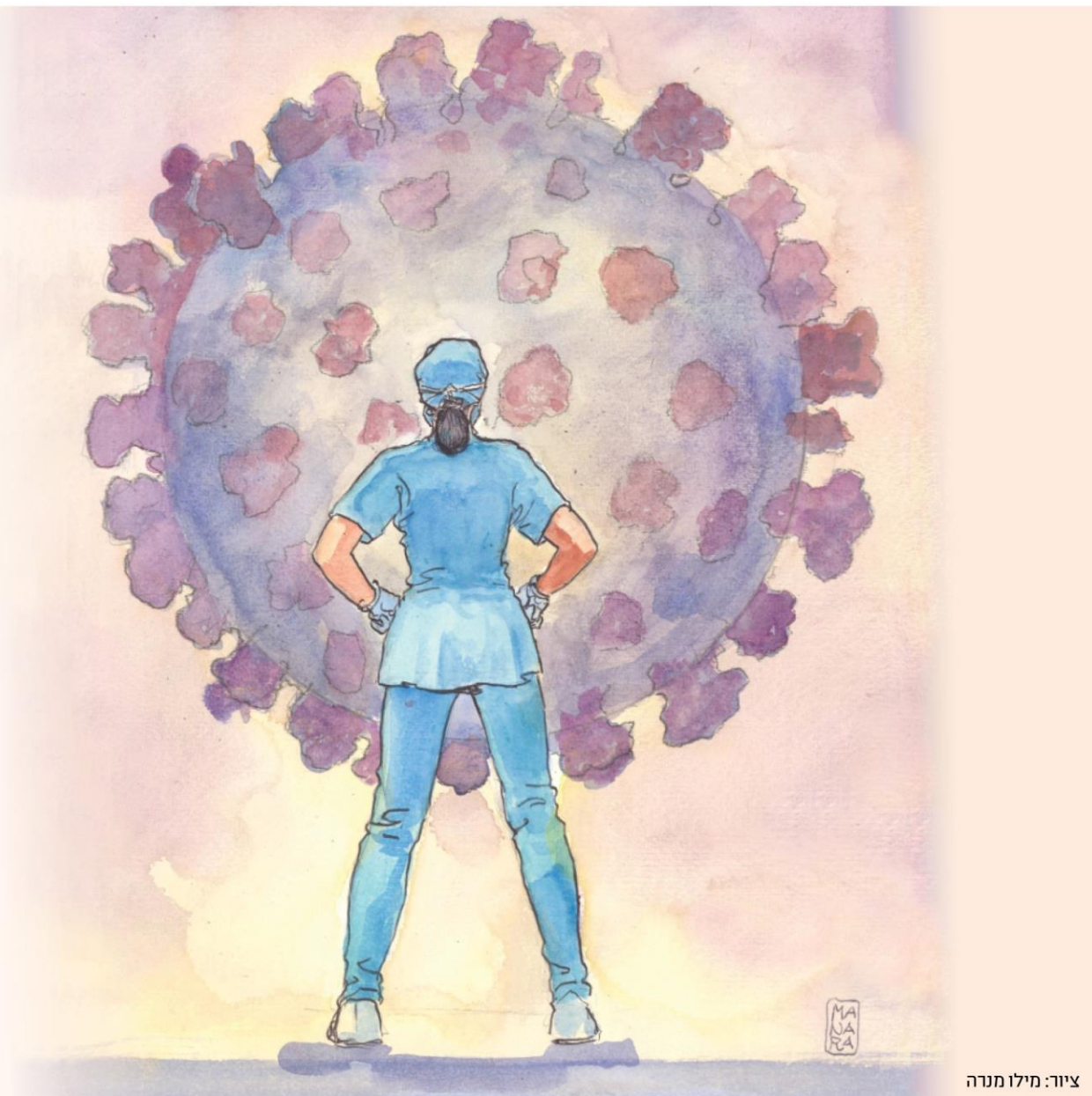

אתגרי הקורונה בעדשה מגדרית

סוגרות שבוע לאחר פסח
בצל הקורונה

מרים ליבוביץ-אשרף
ענבר תש"פ

מצאו את ההבדלים (לפחות 5)

בין 'המלצות לציבור 1' (מימין) ל'המלצות לציבור 2' והוסיפו כותרת לכל פוסטר

המלצות לציבור לשמירה על בריאות נפשית בזמן הסגר

4 מומלץ לשלב בשגרה היומית גם פעילות אקטיבית. כל פעילות היא מבורכת כל עוד היא לא לשבת על הספה כל היום

1 זה בסדר להרגיש עצובים או מפוחדים, חשוב לשתף את הרגשות שאתם חשים עם אנשים קרובים

5 למרות ההסגר, חשוב לשמור על קשר עם החברים הקרובים ועל קרבה רגשית

2 כדאי ליצור שיגרה יומית קבועה שתפחית את החרדה

6 חשוב ללמוד להירגע, להבין מה עוזר לנו להרגיש יותר טוב, כל אחד ושיטותיו

3 נסו לגלות תחומי עניין חדשים, לנגן, לקרוא, לבשל, דברים שלא עשינו בעבר

המלצות לציבור לשמירה על בריאות נפשית בזמן הסגר

4 מומלץ לשלב בשגרה היומית גם פעילות אקטיבית. כל פעילות היא מבורכת כל עוד היא לא לשבת על הספה כל היום

1 זה בסדר להרגיש עצובים או מפוחדים, חשוב לשתף את הרגשות שאתם חשים עם אנשים קרובים

5 למרות ההסגר, חשוב לשמור על קשר עם החברים הקרובים ועל קרבה רגשית

2 כדאי ליצור שיגרה יומית קבועה שתפחית את החרדה

6 חשוב ללמוד להירגע, להבין מה עוזר לנו להרגיש יותר טוב, כל אחד ושיטותיו

3 נסו לגלות תחומי עניין חדשים, לנגן, לקרוא, לבשל, דברים שלא עשינו בעבר

הפורום המייעץ לראש הממשלה בנושא משבר הקורונה מה מעורר סימני שאלה ברשימה?

פרופ' אלי וקסמן, פרופ' ישראל בר יוסף, ירום אריאב, ד"ר אורי נצר,
תא"ל יורם חמו, פרופ' יוסי ניר, ד"ר בעז כץ, ד"ר דורון קושניר,
ד"ר ברוך עיטם, ד"ר משה שוקר, פרופ' שי אבידן, פרופ' אמיר גלוברזון,
פרופ' אודי ניסן, פרופ' ערן סגל, ד"ר יונתן אלבז, יואב זקס, רפי מירון,
סא"ל דיאל סבאג, יונתן אילן, עידו וקסמן, שירן בראלי, עיטם בנגר, אייל רונן,
אור לנדסברג, מרדכי גורי, דן דביר, ינאי יידוב, עמיעד ספקטור,
סיגל פלד לזיתן ומנחם שיינברך.

מה אנו רואות בתמונה?

אילו היבטים מגדריים יש למשבר הקורונה לדעתכן?

<https://padlet.com/miriamal1/axz9qjo3s6ekv9f9>

קראו את הטקסט הבא וסמנו מהם שני ההיבטים המגדריים המרכזיים במשבר הקורונה המשפיעים על נשים לדעתה של כותבת המאמר?

- "... מצד אחד, גברים חולים בקורונה יותר מנשים, על פי הנתונים. מצד אחר, סיר הלחץ המבעבע של המשפחות הסגורות בבתיהן פוגע יותר בנשים, וכך גם המצב בשוק התעסוקה המושבת ברובו. במצב הזה כדאי, כך נראה, ללמוד מהעבר: מחקרים שבדקו את ההשלכות החברתיות-כלכליות של מגיפות האבולה ב-2014 והזיקה ב-2015, וכן את אלה של הסארס ושפעות החזירים והעופות, העלו שלמגיפות אלה היו השפעות מגדריות רחבות היקף.
- התגברות האלימות של גברים נגד נשים בתוך המשפחה היא אחת מהן. בתחום אחר: אם בזמן המגיפה כולם וכולן נפגעו כלכלית והשתכרו פחות, הרי שכרם של גברים חזר לקדמותו בממוצע מהר בהרבה מאשר זה של נשים.

למשבר זה, כמו לכל סוגיה שבה אנו עוסקות, יש היבטים מגדריים. נשים הן הנושאות העיקריות בעבודת הטיפול (caring) בשכר ושלא בשכר. במדינת הרווחה הישראלית, כמו במדינות נוספות בעולם, פרוזדור הכניסה המרכזי של נשים לשוק העבודה הוא השירותים הציבוריים ובעיקר העיסוק בתחומי הרווחה, הבריאות והחינוך. כך למשל למעלה מ-80% מהעוסקים במקצוע הסיעוד הן נשים. בשנת 2017 שיעורן של הנשים מבין הרופאים כבר טיפס לקרוב ל-40%. נשים הן הרוב המכריע של הגננות והסייעות המועסקות בגני הילדים ומעונות היום וכן מרבית המועסקות בבתי הספר. הן הרוב המכריע בקרב העובדות הסוציאליות ובקרב המטפלות בקשישים ובעלי מוגבלויות".
(צפי סהר, 25.3.20, עיתון הארץ)

אז איפה ראינו ביטוי/ פגיעה בנשים בקורונה?

מתוך 'אתגרי הקורונה במבט מגדרי', פרופ דפנה הקר, כתב העת התפרצות, 1.4.2020

- **נשים נמצאות בחזית המחלה במקצועות הטיפול, רווחה, וחינוך** כרופאות, כאחיות וככוח עזר בבתי החולים ומוסדות בריאות אחרים, וכמטפלות בקשישים.
- **נשים מהוות שני שלישי מהמפוטרות והמובטלות במשק** זינוק בשיעור המובטלים בישראל, מ- 4% ל- 21% נכון ל- 26.3.20, וכיום יש יותר מ- 700,000 מבקשי עבודה חדשים בישראל. כ- 90% מהם, הוצאו לחל"ת. עוד לפני משבר הקורונה נשים סבלו מאבטלה יותר מגברים והיוו 55% מכלל המובטלים בישראל, וכיום הן מהוות **כשני שלישי**.
- **נשים חשופות יותר לעוני ומחסור קיומי** נשים בישראל מרוויחות בממוצע רק כ- 65% ממה שמרוויחים גברים. מכאן שמשבר הקורונה חושף נשים, יותר מגברים, ובמיוחד נשים שאינן חולקות משק בית עם גבר, קרי רווקות, גרושות ואלמנות, ונשים בעלות מוחלשות כפולה ומשולשת, דוגמת מבקשות מקלט, לסכנת עוני ולמחסור קיומי.
- **עלייה במימדי אלימות במשפחה** עליה בממדי התופעה הקשה של אלימות נגד נשים במשפחה. בדיווחים המדאיגים של המשטרה כי ישנה עליה של 5% בדיווחים על אלימות במשפחה, 20 ושל קווי הסיוע בדבר עליה דרמטית במספר הפניות

הבהובי תקווה: איפה ראינו הזדמנויות לשינוי לטובה עבור נשים ושוויון מגדרי?

- **הזדמנות לחלוקה שוויונית יותר של תפקידים בתוך הבית**
כתוצאה ממדיניות ההסגר והריחוק החברתי. גברים נמצאים יותר בבית וישנה הזדמנות עבורם לאבהות פעילה ונוכחת יותר. ולחלוקה שוויונית יותר בחלוקת הנטל בין העבודה והבית.
- **אקטביזם, שיח ציבורי ופעילות פמיניסטית**
פעילות הפמיניסטיות מיהרו לזהות את ההיבטים המגדריים של המשבר, ולוקחות חלק בשיח הציבורי-תקשורתי המתריע עליהם ודורש מענה. יתרה מזאת, השדה מפגין בשלות ואחריות, עם מפגני סולידריות ושיתופי פעולה מעוררי השראה. (דוגמאות להלן)

אז מה עושות.ים? פעולות שנעשו בתחום המגדרי תוך כדי משבר הקורונה:

אקטביזם מגדרי בקורונה

- **מכתב מטעם ארגוני נשים** בדבר דרישה לייצוג נשים במגוון קבוצות האוכלוסיה בצוות המומחים להתמודדות עם משבר הקורונה. <https://tinyurl.com/r6rd4xh>
- **מחאת שוויון מגדרי 'פוסטר המלצות משרד הבריאות'**
<https://www.facebook.com/148373088607944/posts/2705604469551447/>
- **כתבות בתקשורת על מצבן של נשים ושוויון זכויות מגדרי בקורונה**
<https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001323253>
- https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001325103&fbclid=IwARlU6XPISmER7YSwMf3zDfnRYL7DLhY8CcabNmnUvyUy6XWFS_MgAcnk6qw
- **פעילות ארגוני סיוע לנשים במעגל האלימות**
https://www.kolzhut.org.il/he/%D7%A7%D7%95%D7%A8%D7%95%D7%A0%D7%94/%D7%90%D7%A8%D7%92%D7%95%D7%A0%D7%99_%D7%A1%D7%99%D7%95%D7%A2

הומא'זים* אמנותיים לנשים או של נשים

- **מוזיקאיות מכל העולם חוברות לביצוע מוסיקלי משותף**
<https://youtu.be/rKyLspnPvts>
  - **חולה מס' 3555 מרימה (כוס) למרים הנביאה**
<https://youtu.be/dHF0blGy714>
  - **משחק רביעיות להדפסה ולמשחק בבית בימי הקורונה:**
נשים פורצות דרך. <https://lp.vp4.me/mrmw>
  - **הומא'ז של האמן האיטלקי מילו מנרה לנשים העומדות בחזית המאבק בקורונה**
<https://www.washingtonpost.com/graphics/world/2020/04/09/italian-artist-pays-homage-pandemics-heroic-women/>
- * הוּמָא'ז - ציטוט או רמז ליצירה כדי לציין הערכה לאמן שיצר אותה; מחווה

מקהילת ידע - למעשה

משימת קהילת ידע להגשה:

1. בחרו תחום אחד של פעולות ויוזמות בתחום "מגדר בקורונה" מתוך הרשימה בשקף 7
2. קראו את/על הפעולה בעזרת הקישורים השונים, קראו/הקשיבו לעומק ולרעיון העומד מאחורי היוזמה.
3. כתבו את הרעיון המרכזי של הפעולות/יוזמות בתחום זה. (מינימום 5 שורות – מקסימום חצי עמוד)
4. האם לדעתכן יוזמה זו נותנת מענה לשני תחומי ההשפעה על נשים שהצבענו עליהם? באיזה אופן? (5 שורות לפחות)

5. כיצד לדעתכן פעולה/יוזמה זו מחזקת או תורמת למעמדן של נשים ולשוויון מגדרי דווקא בזמן הקורונה? (5 שורות לפחות)
6. מעיון למעשה - בהתאם לתחום שבחרתן, עשו פעולה אחת בתחום זה כדי לחזק נשים / לתרום לשוויון זכויות מגדרי סביב אתגרי משבר הקורונה.
(הצעות לפעולות- הומא'ז אומנותי, מכתב אקטביסטי המיועד לנמען.ת. רלוונטי.ת, סרטון עם מסר חברתי)

מה ניתן ללמוד על מנהיגות נשית בקורונה?

תמונה אחת = אלף מילים

הכירו את ראש ממשלת ניו-זילנד - ג'סינדה ארדרן

- ראש ממשלת ניו זילנד, ג'סינדה ארדרן, הודיעה חגיגית שארנב הפסחא ופיית השיניים הם עובדים חיוניים, כדי שהילדים לא ידאגו.
- היא הפכה למגדלור עולמי ביחס למשבר הקורונה, כשהודיעה על שורה ארוכה של צעדים מחמירים עוד לפני שהמשבר הפך לכזה, כדי למנוע מהמגפה להתפשט בארצה. התוצאה: רק 1239 חולים, מתוכם רק 14 מאושפזים - ורק מת אחד.
- את שר הבריאות שלה היא הורידה בדרג בתוך הקבינט וגזלה ממנו שורת הטבות אחרי שהלך לים למרות ההגבלות. בחינת - מנהיגות כמודל לחיקוי .

ומסתבר ש - המשותף למדינות עם התמודדות מיטבית עם נגיף הקורונה...

[HTTPS://WWW.FORBES.COM/SITES/AVIVAHWITTENBERGCOX/2020/04/13/WHAT-DO-COUNTRIES-WITH-THE-BEST-CORONAVIRUS-REPNSES-HAVE-IN-COMMON-WOMEN-LEADERS/](https://www.forbes.com/sites/avivahwittenbergcox/2020/04/13/what-do-countries-with-the-best-coronavirus-reponses-have-in-common-women-leaders/)

HEROES IN THE PANDEMIC FIGHT – MILO MANARA

[HTTPS://WWW.WASHINGTONPOST.COM/GRAPHICS/WORLD/2020/04/09/ITALIAN-ARTIST-PAYS-HOMAGE-PANDEMICS-HEROIC-WOMEN](https://www.washingtonpost.com/graphics/world/2020/04/09/italian-artist-pays-homage-pandemics-heroic-women)

הומאז לנשים העומדות בחזית המאבק בקורונה- מאת מילו מנרה

לסיום מלא תקווה-

שיר בימי חלירע" / אלכסנדר סרגייביץ' פושקין
כָּאן, מִבֵּית מִסְגֵּר,
בוֹ אֲנִי כָּרְגַע גָּר,
רַב בְּרֻכּוֹת אֲשַׁלַּח לְכֹל
לְחַנְנֵנוּ/לְחַגְנוּ הַגָּדוֹל.
בִּימֵי סוּפָה וְסַעַר
טוֹב לְזָכֵר: יֵשׁ סוּף לְצַעַר,
שְׁמֵשׁ עוֹד תִּשׁוּב לְזָרַח,
בְּגַנְיִים פְּרָחִים לְפָרַח.

אם מכה קשה הכינו
לא אבדו עוד כחותינו,
בתבונה ובשלונה
מחדש נבנה תקוה.
כן, קודרים השמים –
בואו נשלב ידים,
משפחה אחת גדולה
תגרש כל אפלה.
עוד נשמח ביום חגנו,
אז יאיר את שלחנו
עת נסב בו אח עם אח –
וכל בית יברך.